

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL, OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN.....	2
2.1 Oordeel over de aanvulling	2
2.2 Opmerkingen en aanbevelingen.....	2

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 januari 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in staatscourant nr. 13 d.d. 19 januari 2000
3. Projectgegevens

1. INLEIDING

Op 14 mei 1999 heeft de Commissie voor de m.e.r. een toetsingsadvies uitgebracht over de Trajectnota/MER Zandmaas/Maasroute. De belangrijkste conclusie uit dit toetsingsadvies is dat de Commissie op één punt voorafgaand aan de standpuntbepaling op hoofdlijnen aanvullende informatie noodzakelijk acht. Dit betreft het beperken van de onzekerheidsmarge in de waterstandsvoorspellingen door berekeningen uit te voeren met meerdere modellen. Tot dan toe was gerekend met het destijds ook door de Commissie Boertien gebruikte model ZWENDL, dat een onzekerheidsmarge heeft van 0,5m, terwijl het beoogd effect van de maatregelen een verlaging van de hoogwaterstanden betreft van 0,5 tot 0,8m. Bovendien gaf de Commissie voor de m.e.r. aan dat door het aanleggen van de kaden het waterbergend vermogen van het winterbed van de Maas is verminderd, waardoor opstuwingeffecten kunnen optreden, die door het model zouden kunnen worden onderschat. Tevens wees de Commissie op de noodzaak om berekeningen te maken met meer dan een (type) hoogwatergolf¹. Om er zeker van te zijn dat de veiligheidsdoelstelling van 1:250 achter de kaden wordt gehaald, achtte zij uitkomsten van controleberekeningen noodzakelijk alvorens tot een standpunt te komen. In het toetsingsadvies staat: *“De Commissie adviseert zo spoedig mogelijk met SOBEK en WAQUA controlerende hoogwaterberekeningen uit te voeren voorafgaand aan de standpuntbepaling op hoofdlijnen. Tevens moet worden aangegeven welke gevolgen dit eventueel heeft voor de in beschouwing te nemen alternatieven uit de Trajectnota/MER en de onderlinge verschillen ertussen op het gebied van de milieugevolgen”*.

Bij brief van 5 januari 2000² ontving de Commissie een tweetal rapportages met het verzoek om hierover een aanvullende toetsingsadvies uit te brengen: 1. *Aanvullende berekeningen Trajectnota/MER Zandmaas/Maasroute* (december 1999); 2. *Invloed van de hogere waterstanden op de criteria en alternatieven in de Trajectnota/MER* (december 1999). De rapporten zijn op 19 januari ter inzage gelegd³.

¹ Zie toetsingsadvies pagina 5.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

2. OORDEEL, OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN

2.1 Oordeel over de aanvulling

De Commissie is van oordeel dat het rapport *Aanvullende berekeningen* een duidelijk inzicht geeft in de vraag waarom de aanvullende berekeningen zijn uitgevoerd, hoe ze zijn uitgevoerd en wat de belangrijkste uitkomsten zijn. Aangezien deze uitkomsten afwijken van de eerdere berekeningen en nieuwe inzichten geven, blijkt het uitvoeren van de aanvullende berekeningen een belangrijke en **nuttige stap** te zijn geweest in het ontwerpproces van het project Zandmaas/Maasroute.

De Commissie ondersteunt de conclusies uit het rapport *Invloed van de hogere waterstanden op de criteria en alternatieven* dat de scores van de alternatieven op bepaalde criteria door de berekende hogere waterstanden anders worden. Terecht staat aangegeven dat er niet zodanige extra of andere onderlinge verschillen tussen de alternatieven ontstaan dat de standpuntbepaling hierdoor wordt beïnvloed.

Hiermee komt de Commissie tot de conclusie dat de **essentiële informatie** in het MER en de aanvulling **aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de standpuntbepaling op hoofdlijnen: de keuze voor het nader uit te werken voorkeursalternatief.

2.2 Opmerkingen en aanbevelingen

Naar aanleiding van de haar voorgelegde rapportages wil de Commissie nog enkele opmerkingen maken:

De nieuwe berekeningen geven aan dat er geen waakhogte van 0,5m meer is, maar dat bij een voorkomen van 1:250 per jaar de waterstand 0,2m onder tot net óp de kadekruin komt. Na de uitvoering van de Maaswerken treedt er bij een voorkomen van 1:1250 per jaar geen verhoging op van de maximale waterstanden benedenstrooms (in Brabant en Gelderland), omdat de bekade gebieden in Limburg dan onderlopen. Dit betekent een accentverschuiving in de visie op de kaden. In het oorspronkelijke MER ging men uit van de kaden als waterkeringen, die tot een bepaalde maatgevende hoogwaterstand niet mogen overlopen of bezwijken. Enige overhoogte (waakhogte) ten opzichte van de ontwerphoogte wordt dan niet als een probleem ervaren en kan zelfs gewenst zijn. In de nieuwe berekeningen zijn de kaden tevens “overlaten”, die bij een afgesproken waterstand moeten overlopen⁴. Doen ze dat niet dan ontstaan er benedenstrooms problemen. Dat betekent dat het niet de bedoeling is dat men in Limburg bij hoogwater de kaden bijvoorbeeld met zandzakken gaat verhogen.

⁴ Maar niet bezwijken. De Commissie vraagt aandacht voor het behandelen van dit punt bij de verdere uitwerking.

- De Commissie adviseert daarom de ontwerpcriteria voor het gebied rondom de bedijkte Maas zo scherp mogelijk aan te geven, bij de uitwerking te handhaven, alsmede met voorstellen te komen voor de bestuurlijke implementatie van het handhaven van de gemaakte afspraken.

Uit de rapportages wordt nog niet duidelijk of, nu de benedenstroomse effecten 'meevallen', de voorgestelde retentiegebieden nog steeds noodzakelijk zullen zijn. Ook zal nog duidelijk moeten worden welke aanvullende maatregelen naar aanleiding van de nieuwe berekeningen precies zullen worden genomen. De Commissie gaat ervan uit dat deze vragen bij de verdere uitwerking zullen worden behandeld. Voor de verdere uitwerkingsfase vraagt de Commissie nogmaals aandacht voor de aanbevelingen die zij heeft opgenomen in hoofdstuk 3 van haar eerdere toetsingsadvies van 14 mei 1999.

De Commissie heeft begrepen dat er in de uitwerkingsfase ook nadere berekeningen⁵ worden uitgevoerd om een nog beter inzicht te krijgen in de onzekerheidsmarge in de hoogwaterstanden. De Commissie onderschrijft het belang hiervan.

Zoals ook al in de rapportage staat, heeft met het verlaten van het ZWENDL-model de "verhanglijn 2" zijn betekenis verloren. Er zal een andere referentie voor het ontwerp van de kaden en de overige maatregelen moeten worden gedefinieerd.

⁵ In de vorm van een 'probabilistische' aanpak, bijvoorbeeld met het doorrekenen van andere hoogwatergolven.